

Utbildning och studier

Daghem och förskoleundervisning

I Finland deltar största delen av barnen i dagvård eller förskoleundervisning före skolåldern eftersom bägge föräldrarna ofta arbetar utanför hemmet. Som kommuninvånare kan ni ansöka om dagvårdsplatser för era barn. Barnet lär sig finska, får en dygnsrytm och lär sig viktiga sociala färdigheter på daghemmet. Dagen på daghemmet innefattar mångsidiga aktiviteter, till exempel lekar, motion, musik, pyssel och gemensamma måltider. Barnen leker både ute och inne oberoende av årstiden. Dagvårdsavgiften beror på familjens inkomster.

På daghemmet leker barnen ofta utomhus och föräldrarna ska vara förberedda på detta genom att klä barnen enligt vädret. Barn i lekåldern behöver lämpliga inner- och ytterplagg.

Barnet har rätt till förskoleundervisning ett år före läroplikten inleds, dvs. i regel när barnet är sex år gammalt. Kommunen arrangerar förskoleundervisning för barn som är berättigade till förskoleundervisning. Under förskoleåret lär sig barnet kunskaper och färdigheter som underlättar inläringen och skolgången i grundskolan.

Grundläggande undervisning

I Finland omfattar den grundläggande undervisningen nio år. Den ger barnet en allmänbildande grundutbildning. Alla barn som är varaktigt bosatta i Finland har läroplikt, dvs. de måste få en grundläggande utbildning. Läroplikten inleds det år då barnet fyller sju och upphör när den grundläggande utbildningens lärokurs är slutförd, i regel när barnet är sexton. Föräldrarna är skyldiga att se till att barnen går i skolan varje dag.

Grundskolan utgörs av lågstadiet och högstadiet. Lågstadiet utgörs av årskurserna ett till sex och högstadiet av årskurserna sju till nio.

Barnen studerar flera olika obligatoriska ämnen i grundskolan, såsom matematik, finska, engelska, historia, biologi och så vidare. I den finländska skolan deltar alla elever i gymnastik och teckning. Barnen pysslar ofta i skolan och i undervisningen används även bilder i stor utsträckning. I klassen ska eleverna räkna upp handen för att be om ordet. Eleverna lär sig olika språk i skolan.

I grundskolan får alla barn kostnadsfritt läromedel såsom böcker, pennor och suddgummin. Eleverna erbjuds en kostnadsfri måltid mitt på dagen, dvs. lunch. Allt detta betalas med gemensamma pengar, dvs. skattemedel.

Skolustrustningen, såsom ryggsäck, pennfodral och kläder för olika väderförhållanden och olika lektioner, ska familjen skaffa själv. De finländska barnen har inte skoluniform och därför ska föräldrarna se till att barnen har lämpliga och praktiska kläder i enlighet med årstiderna och väderförhållandena. På idrotts- och gymnastiklektionerna ska barnen ha sportkläder och -skor.

I en finländsk skola är lektionerna vanligtvis 45 minuter långa. Mellan lektionerna hålls en "rast" på 15 minuter, vars syfte är att pigga upp barnen och förbättra deras koncentrationsförmåga. Då går barnen ut på skolgården och umgås, leker och rör på sig tillsammans.

På grund av väderförhållandena ska barnen lämna ytterplaggen och -skorna i entrén när de kommer in. Barnen kan inte gå ut utan varma kläder och skor.

Invandrabarn som nyligen har flyttat till Finland deltar i förberedande undervisning inför den grundläggande utbildningen som ger dem färdigheter för att övergå till den grundläggande undervisningen. Barnen studerar finska och andra ämnen samt stärker sin läs- och skrivkunnet i den förberedande klassen.

I den grundläggande undervisningen placeras invandrabarnet på en klassnivå som motsvarar hans eller hennes ålder, kunskaper och färdigheter. Man strävar även efter att arrangera stödundervisning i olika ämnen för nyanlända invandrabarn. Kommunerna kan även arrangera undervisning i invandrabarnens eget modersmål.

Inom den finländska grundläggande utbildningen och i gymnasiet ordnas även undervisning i religion. Undervisningen arrangeras i majoritetens religion. Föräldrarna kan be om att barnet ska få religionsundervisning i sin egen religion.

Gymnasiet

Gymnaseutbildning är allmänbildande och teoretisk. Man antas till gymnasiet utgående från sitt avgångsbetyg från grundskolan. I gymnasiet studerar man allmänna ämnen, såsom språk, historia, psykologi, matematik, fysik och kemi. Det är möjligt att avlägga gymnaseutbildningen på två till fyra år. Utbildningen avslutas med studentexamen som omfattande testar allmänbildningen. Från gymnasiet får man ett avgångsbetyg och om man framgångsrikt klarar av studentskrivningarna får man även ett studentexamensbetyg. Gymnasiet är en väg till studier vid universitet eller högskola.

Yrkeshögskolor och universitet

I Finland kan man utföra högskolestudier antingen vid ett universitet eller en yrkeshögskola. Vid en yrkeshögskola avläggs yrkesinriktade högskoleexamina, såsom examen för sjukvårdare eller polisexamen. Det tar mellan tre och ett halv och fyra och ett halvt år att avlägga examen. Lämplig grundutbildning för yrkeshögskola är gymnasium eller yrkesutbildning.

Vid universiteten erbjuds mer vetenskapligt betonade studier. För de flesta universitetsstudiers del avläggs först kandidatexamen, sedan magisterexamen. Såväl universitet som yrkeshögskolor erbjuder utbildning även på engelska.

Förberedande yrkesutbildning för unga invandrare

Efter grundskolan är följande utbildningsskede yrkesutbildning eller gymnasium. Om en ung invandrare behöver stärka sina färdigheter i det finska språket eller något annat ämne kan han eller hon efter den grundläggande undervisningen delta i påbyggnadsundervisning eller förberedande yrkesutbildning. Inom förberedande undervisning studerar eleverna mer finska samt färdigheter som behövs i arbetslivet och bekantar sig med olika yrken och med yrkesstudier. Under den förberedande utbildningen kan den unga personen hitta sina egna intressen och styrkor med tanke på ett framtida yrke.

Yrkesutbildning

I Finland finns det ett stort urval av yrkesutbildningar som leder till ett praktiskt yrke. En ung invandrare kan studera och få en yrkesexamen på två till tre år. Yrkesutbildning är av praktisk karaktär. En stor del av studierna utgörs av arbetspraktik och praktiska studier på olika arbetsplatser. Utbildningen ger den yrkesmässiga behörighet som krävs i arbetslivet. Man ansöker till grundläggande yrkesutbildning antingen med avgångsbetyg från grundskolan eller med motsvarande betyg. Eftersom yrkesutbildningen sker på finska är det viktigt att en person som önskar delta i utbildningen lär sig finska i ett så tidigt skede som möjligt.

Integrationsutbildning

Då en vuxen invandrare anländer till Finland deltar han eller hon i integrationsutbildning. I utbildningen ingår undervisning i finska, samhällskunskap, vardagsfärdigheter, kultur samt handledning för yrkesval och arbetslivet. I utbildningen ingår även ofta praktik på en arbetsplats. Integrationsutbildningen tar vanligtvis ett år. Under årets lopp är det viktigt att utarbeta en personlig plan för fortsatta studier med sikte på att få arbete i Finland.

Yrkesutbildning för vuxna

En vuxen eller ung invandrare kan söka direkt till grundläggande yrkesutbildning för att få den yrkesbehörighet som krävs i det finländska arbetslivet. För att söka till grundläggande yrkesutbildning ska sökanden ha ett avgångsbetyg från grundskolan eller motsvarande betyg och de färdigheter i finska som krävs för utbildningen. Att avlägga en yrkesexamen i Finland är att rekommendera eftersom det stärker invandrarens ställning på arbetsmarknaden. Det är även viktigt att ta reda på vilka former av yrkesutbildning erbjuds där du bor.

Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning

Arbetslösa invandrare kan även erbjudas arbetskraftspolitisk vuxenutbildning. Utbildningen lämpar sig för invandrare som genomgått integrationsutbildningen och skaffat sig de färdigheter i finska som krävs för yrkesutbildning. Utbildningen är mångsidig och praktisk och leder vanligtvis till en yrkesexamen eller till att man avlägger en del av examen.

Erkännande av utländska studier och examina

Inom det finländska utbildningssystemet strävar man efter att examina, studier och praktik utomlands kan ligga till grund för utbildning och fortbildning i Finland. Om en invandrare har en utländsk examen kan han eller hon anhålla hos Utbildningsstyrelsen om att examen ska erkännas i Finland.

Utbildningsstyrelsen avgör om en utländsk examen är gångbar på arbetsmarknaden samt fattar beslut om huruvida eventuella ytterligare studier krävs. I Finland ordnas vissa utbildningar som ger behörighet för yrke. Denna typ av utbildning är avsedd för att personer med en lång yrkeskarriär i utlandet smidigt ska kunna börja utöva sitt yrke i Finland. Utbildning av detta slag ordnas bland annat för sjukskötare.

Det är viktigt att invandraren tar med sig alla intyg i original om utbildning, examen och arbete till Finland. Om möjligt är det bra att bestyrka intygen och översätta dem till engelska redan i ursprungslandet.

Bibliotek

På de flesta orter i Finland finns ett bibliotek som fritt kan användas av alla invånare i kommunen. På biblioteket kan du gratis låna böcker eller exempelvis läsa tidningar på olika språk. På biblioteket kan du använda internet och studera. För att låna böcker behöver du ett bibliotekskort, som du får på ditt bibliotek.